

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	1
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	2
1.5 วิธีการศึกษาวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	3
2 แนวความคิดทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิ, เสรีภาพ และเสรีภาพทางวิชาการ.....	4
2.1 หลักพื้นฐานเกี่ยวกับ “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” ตามรัฐธรรมนูญ.....	4
2.1.1 ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ตามรัฐธรรมนูญ.....	4
2.1.2 ความหมายของคำว่า “เสรีภาพ” ตามรัฐธรรมนูญ.....	6
2.1.3 ความแตกต่างของคำว่า “สิทธิ” กับ “เสรีภาพ” ตามรัฐธรรมนูญ.....	6
2.2 การพัฒนาการและแนวความคิดในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเสรีภาพทางวิชาการ.....	7
2.3 พัฒนาการและแนวความคิดในเรื่องกฎหมายสิทธิมนุษยชน ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเสรีภาพทางวิชาการ.....	21
2.4 ความหมายของเสรีภาพทางวิชาการ.....	28
2.5 การรับรองและคุ้มครอง “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” ตามรัฐธรรมนูญ.....	29

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.5.1 สิทธิและเสรีภาพที่ได้รับการรองรับและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ แต่อาจถูกจำกัดได้ตามเงื่อนไขของกฎหมายทั่วไป 30

2.5.2 สิทธิและเสรีภาพที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญและอาจถูกจำกัดได้เฉพาะเท่าที่เงื่อนไขของรัฐธรรมนูญกำหนด 32

2.5.3 สิทธิและเสรีภาพที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยเด็ดขาดตามรัฐธรรมนูญ 35

2.6 ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญ 51

2.6.1 ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญที่เป็นบุคคลธรรมดา 51

(1) ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญที่เป็นบุคคลธรรมดา โดยถือหลักสิทธิมนุษยชน 52

(2) ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญที่เป็นบุคคลธรรมดา โดยถือหลักสิทธิพลเมือง 54

2.6.2 ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญที่เป็นนิติบุคคลและกลุ่มบุคคล 61

(1) ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญที่เป็นนิติบุคคลและกลุ่มบุคคลตามกฎหมายเอกชน 61

(2) ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญที่เป็นนิติบุคคลและกลุ่มบุคคลตามกฎหมายมหาชน 62

2.7 สิทธิและเสรีภาพอื่นที่ใกล้เคียงกับเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญ 63

2.7.1 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก 63

2.7.2 เสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อ 74

2.7.3 สิทธิในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากรัฐ 79

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น
 For educational use and reference only

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3	เสรีภาพทางวิชาการในประเทศไทย : ศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ตามมาตรา 42.....	85
3.1	แนวความคิดและที่มาของเสรีภาพทางวิชาการในประเทศไทย.....	85
3.2	ความหมายของเสรีภาพทางวิชาการ.....	86
3.2.1	ความหมายของเสรีภาพทางวิชาการในประเทศไทย.....	86
3.2.2	ความหมายของเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญ.....	87
3.3	สถานะทางกฎหมายของเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญ.....	90
3.3.1	เสรีภาพทางวิชาการในฐานะที่เป็นเสรีภาพโดยปราศจากเงื่อนไขของกฎหมาย.....	90
3.3.2	เสรีภาพทางวิชาการ ในฐานะที่เป็นสิทธิประเภทหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ.....	92
3.3.3	เสรีภาพทางวิชาการในฐานะที่เป็นหลักประกันในเชิงสถาบัน.....	93
3.4	ขอบเขตการใช้เสรีภาพทางวิชาการที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญกำหนด.....	94
3.4.1	เสรีภาพทางวิชาการที่เกี่ยวกับการศึกษาอบรม.....	94
3.4.2	เสรีภาพทางวิชาการที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน.....	97
3.4.3	เสรีภาพทางวิชาการที่เกี่ยวกับการวิจัย.....	97
3.4.4	เสรีภาพทางวิชาการที่เกี่ยวกับการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ.....	99
3.5	ผลทางกฎหมายที่ผูกพันองค์กรของรัฐจากการรับรองเสรีภาพทางวิชาการตามรัฐธรรมนูญ.....	100
3.5.1	ข้อจำกัดทั่วไปตามมาตรา 28.....	101
	(1) การใช้สิทธิและเสรีภาพเท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น.....	101
	(2) การใช้สิทธิและเสรีภาพเท่าที่ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ.....	102

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.6	(3) การใช้สิทธิและเสรีภาพเท่าที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน.....	104
3.5.2	ข้อจำกัดตามมาตรา 42 วรรค 2.....	105
	(1) หน้าที่พลเมือง.....	105
	(2) ศีลธรรมอันดีของประชาชน.....	109
3.6	ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพทางวิชาการในประเทศไทย.....	109
3.6.1	ปัญหาในทางข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพทางวิชาการของประเทศไทย.....	109
	(1) ปัญหาโดยบทบัญญัติอื่นๆ ของกฎหมาย : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 กับเสรีภาพทางวิชาการในการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการของ นางวาสนา นาน่วม เรื่อง “ความคิดทางการเมืองของ พลเอก สุจินดา คราประยูร”.....	109
	(2) ปัญหาการรับรองและคุ้มครองผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการ : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการคุกคามสิทธิและเสรีภาพของผู้วิจัย เรื่อง หวยซ่ง บ๋อน ฮา บ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายการสาธารณสุขในประเทศไทย.....	113
	(3) ปัญหาการใช้เสรีภาพทางวิชาการกับกระบวนการวิจัยตามหลักวิชาการ : ศึกษากรณี นายสรลัด สินุทธกับพวก ฟ้องมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง หน่วยงานทางปกครองออกกฎ (ในการทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ) ไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อศาลปกครอง.....	114
	(4) ปัญหาการใช้เสรีภาพทางวิชาการกับกระบวนการวิจัยตามหลักวิชาการ : ศึกษากรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าตรวจสอบสถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.....	117

For educational use only

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.6.2 ปัญหาในทางข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพทางวิชาการ ในประเทศไทย : ศึกษาเปรียบเทียบความผิดฐานดูหมิ่นศาล ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 198 กับมาตรา 65 แห่ง พระราชบัญญัติตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542	149
4 บทสรุป	121
รายการอ้างอิง	128
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	136

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น
For educational use and reference only